Zámer národného projektu
Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III.

v zmysle § 26 zákona o príspevku z EŠIF a kapitoly 3.4.1 Národné projekty systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020

Názov národného projektu: Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III.

1. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na predkladanie žiadostí o NFP?

(napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom dopytovo orientovaného projektu vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov OP, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov)

Prijímateľom národného projektu (ďalej len „NP“) bude Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie PSVR“), ktorého kompetencie a úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) vyplývajú z osobitných predpisov, akými sú najmä zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 453/2003 Z. z.“) a zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“).

Prijímateľ bude realizovať aktivity projektu o. i. prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad PSVR“) – orgánov SPODaSK, resp. oddelení SPODaSK) a referátov poradensko-psychologických služieb (ďalej len „RPPS“) úradov PSVR[1]. Z dôvodu, že budú užívateľmi NP, budú jeho partnermi štátne a neštátne detské domovy (ďalej len „DeD“), krízové strediská (ďalej len „KS“) a resocializačné strediská (ďalej len „RS“). Do prípravy NP, resp. žiadosti o nenávratný finančný príspevok plánujeme zapojiť zástupcov reprezentatívnych organizácií partnerov (Združenie neštátnych detských domovov, Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov, Asociáciu krízových stredísk) zástupcov resocializačných stredísk a orgánov SPODaSK).

Národná rada SR schválila 6. februára návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2005 Z. z., a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Predmetom uvedeného návrhu je, o.i. utvorenie podmienok na zlepšenie odbornej pomoci dieťaťu, jeho rodičom, posilnenie práce s rodinou dieťaťa, či zlepšenie podmienok detí v náhradných rodinách. Zmeny právnej úpravy vo vykonávaní opatrení SPODaSK sú cielené na podporu vykonávania týchto opatrení na komunitnej úrovni. Je zásadné zabezpečiť dostupnosť a tiež komplexnosť vykonávania novo nastaveného výkonu opatrení SPODaSK a preto nie je možné podporiť realizáciu plánovaných zmien prostredníctvom dopytovo orientovaných výzviev (ďalej len „DOV“). Účelom NP má byť práve podpora implementácie časti vzájomne súvisiacich pripravených zmien tak, aby v celku s aktuálnym výkonom, ako aj pripravovanými zmenami výkonu, ktorých podpora nie je predmetom NP bola docielená celková kvalitatívna zmena v podmienkach odbornej pomoci deťom pre ktoré sú vykonávané opatrenia SPODaSK.

[1] Ústredie PSVR podľa § 4, ods. 6, písm. b) zákona č. 453/2003 Z. z. riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti uskutočňovaný úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny

NP vzhľadom na jeho vecné zameranie, charakter aktivít a geografický záber rieši oblasť podpory transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti komplexne a systémovo.

2. Príslušnosť národného projektu k relevantnej časti operačného programu

Prioritná os	4. Sociálne začlenenie
Investičná priorita	4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu
Špecifický cieľ	4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja)	Bratislavský samosprávny kraj, Trnavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj, Nitriansky samosprávny kraj, Banskobystrický samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj.
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	- deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, - zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore, - subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

3. Prijímateľ[2] národného projektu

Dôvod určenia prijímateľa národného projektu[3]	Prijímateľom NP bude Ústredie PSVR z dôvodu stanovených kompetencií a úloh upravených v zákone č. 305/2005 Z. z.
Má prijímateľ osobitné, jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít národného projektu priamo zo zákona, osobitných právnych predpisov, resp. je uvedený priamo v príslušnom operačnom programe?	Áno – najmä v § 73, ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z.
Obchodné meno/názov (aj názov sekcie ak relevantné)	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Sídlo	Špitálska 8, 812 67, Bratislava
IČO	30 794 536

[2] V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to tá istá osoba, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.
[3] Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkaz na platné predpisy, operačný program, národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP).

4. Partner, ktorý sa bude zúčastňovať realizácie národného projektu (ak relevantné)

Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné)[4]	Ciele a aktivity NP sú zamerané na podporu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (na podporu predchádzania vyňatia dieťaťa z rodinného prostredia, ak to nie je možné, na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti a v prípade zariadení SPODaSK na podporu ich prechodu na komunitnú úroveň) a praktický výkon konkrétnych opatrení pre dieťa a rodinu je v pôsobnosti rôznych subjektov – primárne v kompetencii oddelení SPODaSK úradov PSVR, časť opatrení vykonávajú, resp. podľa pripravovaných zmien majú vykonávať zariadenia SPODaSK, ktoré sú v prevažnej miere zriadené v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR (tzv. „štátne“). V tejto oblasti sú tiež výrazne zastúpené neštátne zariadenia, akreditované podľa zákona č. 305/2005 Z. z. (v najmenšej miere sú zastúpené zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov). Základným predpokladom úspešnosti pripravovaných zmien v oblasti SPODaSK je vytvorenie tzv. siete odbornej pomoci – centier, ktoré budú pripravené vykonávať širokú škálu odbornej pomoci rôznou formou podľa potrieb detí a ich rodín. V oblasti SPODaSK je nevyhnutné, aby spolupracovali, resp. spolupôsobili všetky subjekty, ktoré majú výkon opatrení SPODaSK buď vo svojej pôsobnosti (zákonom stanovené úlohy úradov PSVR a „štátnych“ zariadení SPODaSK), alebo majú na výkon opatrení SPODaSK udelenú akreditáciu. Ak má byť zabezpečená dostupnosť opatrení SPODaSK v požadovanej kvantite a kvalite tak, aby bolo možné reagovať na rôznorodé problémy (od rodičovských konfliktov po život dieťaťa ohrozujúce situácie), je nevyhnutné - tak ako do implementácie právneho predpisu, tak aj do NP - zapojiť všetky zodpovedné subjekty. Zapojenie partnerov NP je nevyhnutným predpokladom jeho úspešnej implementácie.
Kritériá pre výber partnera [5]	Z dôvodu nutnosti naplniť zákonom stanovené úlohy (osobitne nové úlohy vyplývajúce z novely zákona č. 305/2005 Z. z.), budú partnermi NP všetky štátne zariadenia SPODaSK (spolu 68 partnerov). Partnerstvo bude zároveň ponúknuté všetkým akreditovaným zariadeniam SPODaSK – mechanizmus takéhoto partnerstva bol využitý aj v aktuálne pripravovanom národnom projekte s názvom „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach“. Predkladateľ zámeru NP zisťoval

[4] Uveďte dôvody pre výber partnerov (ekonomickí, sociálni, profesijní...). Odôvodnite dôvody vylúčenia akejkoľvek tretej strany ako potenciálneho realizátora.

[5] Uveďte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber - určenie partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o VO.

	predbežný záujem o partnerstvo akreditovaných zariadení SPODaSK aj v pripravovanom v poradí III.NP a v súvislosti s partnermi NP z mimovládneho sektora je potrebne uviesť, že rozhodovanie k prijatiu partnerstva je aktuálne ovplyvnené neukončeným legislatívnym procesom právnych predpisov upravujúcich oblasť výkonu SPOD a SK - novely zákona č. 305/2005 Z. z. a jej vykonávacieho predpisu – vyhlášky a počet partnerov z mimovládneho sektora bude možné uzavrieť až v procese prípravy žiadosti o NFP. Partnerstvo všetkých „štátnych“ zariadení je jednoznačné, nakoľko im úlohy ukladá zákon č. 305/2005 Z. z.. Nakoľko sieť odbornej pomoci pomáha prostredníctvom tzv. priorít dlhodobo dotvoriť neštátny sektor, je nemožné, aby partnerstvo nebolo ponúknuté aj všetkým neštátnym – akreditovaným subjektom, ktoré v oblasti SPODaSK pôsobia, je však na nich, či partnerstvo príjmu. Počet partnerov bude preto spresnený počas prípravy žiadosti o NFP. Počas prípravy žiadosti o NFP bude zvážené aj použitie inštitútu tzv. „hlavného partnera“, resp. „hlavných partnerov.“
Má partner monopolné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?	Žiaden z partnerov nemá monopolné postavenie - postavenie partnerov (tak štátnych, ako aj akreditovaných zariadení SPODaSK) vychádza z právnej úpravy. Zapojenie všetkých štátnych zariadení SPODaSK doplnené zapojením akreditovaných zariadení SPODaSK zároveň zabezpečuje komplexné geografické pokrytie výkonu tak, aby mohla byť systémovo podporená deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti v rámci jednotlivých regiónov SR.
Obchodné meno/názov	Viď. príloha predkladaného zámeru[6].
Sídlo	Viď. príloha predkladaného zámeru.
IČO	Viď. príloha predkladaného zámeru.

V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

5. Predpokladaný časový rámec

Dátumy v tabuľke nižšie nie sú záväzné, ale predstavujú vhodný a žiadúci časový rámec pre zabezpečenie procesov, vedúcich k realizácii národného projektu.

Dátum vyhlásenia vyzvania vo formáte Mesiac/Rok	10/2018
Uveďte plánovaný štvrťrok podpísania zmluvy o NFP s prijímateľom	4Q/2018
Uveďte plánovaný štvrťrok spustenia realizácie projektu	1Q/2019
Predpokladaná doba realizácie projektu v mesiacoch	48

6. Finančný rámec

[6] Príloha bola vytvorená z dôvodu vysokého počtu partnerov NP, ktorých uvedenie na tomto mieste by neúmerne predlžovalo text predkladaného zámeru – charakteristika a zdôvodnenie potreby partnera pre NP uvedené v časti 4 sa vzťahuje na všetkých partnerov NP uvedených v prílohe rovnako.

Alokácia na vyzvanie (zdroj EÚ a ŠR)	44 640 572,80
Celkové oprávnené výdavky projektu	44 640 572,80
Vlastné zdroje prijímateľa	-

7. Východiskový stav

a. **Uveďte východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP**:

- Dohovor o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly,
- Smernica OSN o náhradnej starostlivosti o deti,
- Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 305/2005 Z.z.,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR,
- Koncepcia zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately detí na roky 2016 – 2020 / Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti,
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím.

b. **Uveďte predchádzajúce výstupy z dostupných analýz, na ktoré nadväzuje navrhovaný zámer NP (štatistiky, analýzy, štúdie,...)**:

Aktualizovaná verzia záverečnej správy „Revízia výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky“[7] Útvaru hodnoty za peniaze ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorá bola schválená vládou SR dňa 11.10.2017, o. i. uvádza nasledovné:

- **Výdavky štátneho rozpočtu na ústavnú starostlivosť o deti v štátnych a neštátnych zariadeniach dosiahli v roku 2016 výšku 76 mil. eur, na náhradnú rodinnú starostlivosť 13 mil. eur (obsahuje len výdavky na príspevky).**
- **Mimo vlastnej rodiny je na Slovensku vychovávaných približne 14 tis. detí, čo predstavuje 1,3 % z celkového počtu detí. Tento podiel od roku 2000 vzrástol. Zároveň je viac detí v náhradných rodinách v porovnaní s inštitúciami.**
- **Mesačné výdavky na jedno dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately predstavujú priemerne 1 020 eur, v pestúnskej starostlivosti 337 eur.**
- **Pre ochranu detí je dôležité zastaviť rast počtu detí, ktoré sú vychovávané mimo svojej vlastnej rodiny. Zintenzívnenie terénnej práce a poradenstva pre ohrozené rodiny a dostupnosť sociálneho bývania majú potenciál zvyšovať hodnotu (deti zostanú s rodičmi) a súčasne znížiť výdavky na detské domovy.**
- **Viac ako polovica detí vyňatých z rodín by sa mohla vrátiť domov, ak by sa rodine poskytla adekvátna podpora. V roku 2010 bola u 42 % z takýchto detí rozhodujúcou podmienkou návratu dieťaťa do rodiny zabezpečenie bývania.**

V starostlivosti o deti mimo vlastnej rodiny[8] možno na Slovensku pozorovať dva trendy: Podiel všetkých detí vychovávaných mimo vlastnej rodiny od roku 2000 rastie. Počas toho istého obdobia sa zároveň pozitívne mení vnútorná štruktúra foriem starostlivosti o deti žijúce mimo rodičovskej starostlivosti a **podiel detí vychovávaných v náhradných rodinách stúpa.** V rámci rôznych foriem náhradných rodín sa rozvíja jej preferovaná forma - starostlivosť o deti

[7] Dostupné na: http://www.finance.gov.sk/LoadDocument.aspx?categoryId=11154&documentId=15864
[8] Teda nie sú vychovávané vlastnými rodičmi.

zo strany príbuzných a iných dieťaťu blízkych osôb. Dlhodobo však klesá záujem o pestúnsku starostlivosť a osvojenie.

Náklady na jedno dieťa v náhradnej rodine sú oproti nákladom na dieťa umiestnené na základe súdneho rozhodnutia v zariadení SPODaSK tretinové. Okrem vyššej hodnoty pre dieťa oproti inštitucionálnej starostlivosti v zariadení prináša náhradná rodinná starostlivosť aj možnosť lepšieho využitia verejných výdavkov. Mesačný pobyt dieťaťa v detskom domove predstavuje náklad približne 1020 eur[9]. Mesačné náklady na jedno dieťa v pestúnskej starostlivosti sú 161,65 eur (príspevok na dieťa 138,13 eur + prídavok na dieťa 23,52 eur) a príspevok pestúnovi 175,62 eur[10]. V súčasnosti je aktívny národný projekt Podpory deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti. Jeho implementácia zvýši podiel detí v náhradných rodinách. Uvedený projekt prinesie pri plánovanom rozpočte vysokú hodnotu pre deti ohrozené sociálnym vylúčením.

Viac ako polovica detí vyňatých z rodín by sa mohla vrátiť domov, ak by sa rodine poskytla adekvátna podpora. V roku 2010 bola u 42 % z takýchto detí rozhodujúcou podmienkou návratu dieťaťa do rodiny zabezpečenie bývania[11]. Po umiestnení dieťaťa do zariadenia sú kontakt a spolupráca s rodinou slabé. V priemere dve z troch detí v zariadení ide raz do roka na návštevu k rodine. Deti sú navštevované rodinou v zariadení v priemere takmer dvakrát za rok[12]. V roku 2016 sa z detského domova späť do rodiny po úspešnej sanácii rodinného prostredia vrátilo 15 % detí[13] (spomedzi detí, v ktorých rodinách sa vykonávala sanácia).

K 31.12.2017 evidovali oddelenia SPODaSK úradov PSVR[14] v rámci Slovenskej republiky 7 152 detí (z 3 007 rodín) s nízkou mierou ohrozenia a 3 271detí (z 1 284 rodín) so strednou mierou ohrozenia.

Navrhovaný zámer NP nadväzuje na predchádzajúce, resp. v súčasnosti úspešne implementované NP, uvedené v časti 7.c, prostredníctvom ktorých bola podpora práce s rodinou a predchádzanie vyňatiu dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia do ústavnej starostlivosti, resp. na podporu práce s náhradnou rodinou dieťaťa podporená aj zavedením nových pracovných pozícií na oddeleniach SPODaSK úradov PSVR. Konkrétne ide o pozície rodinného asistenta (spolu 125 rodinných asistentov), odborného tímu na realizáciu výchovných opatrení (spolu 79 tímov v zložení sociálny pracovník a psychológ, t. j. 158 pracovníkov týchto odborných tímov) a odborného tímu na náhradnú rodinnú starostlivosť (spolu 46 tímov v zložení sociálny pracovník a psychológ, t. j. 92 pracovníkov týchto odborných tímov).

[9] Zodpovedá nákladom na starostlivosť dieťaťa umiestneného v štátnom alebo neštátnom zariadení SPODaSK na rozhodnutie súdu. Celkové ročné výdavky na príspevky na výchovu dieťaťa v týchto zariadeniach predstavujú 76 mil. eur. Zariadenia prevádzkované samosprávami alebo alebo rezortom školstva neboli brané do úvahy. Uvedená suma nezahŕňa výdavky na výkon opatrení SPODaSK a úsekov štátnych dávok.
[10] V prípade zlého zdravotného stavu dieťaťa alebo starostlivosti o viac detí súčasne sa príspevky zvyšujú.
[11] Z dôvodu jeho absencie, resp. takých nedostatkov, ktoré ohrozujú život a zdravie dieťaťa.
Úsmev ako dar v spolupráci s ÚPSVaR analyzuje príčiny vyňatia detí z rodiny a možnosti ich návratu do rodiny od roku 2006. Vybrané publikácie: Mikloško (2011); Úsmev ako dar (2015).
[12] Súhrnná štatistika obsahuje iba počet návštev a počet detí, nerozlišuje deti, ktoré neabsolvovali žiadnu návštevu (ŠÚ SR).
[13] V cca 1800 prípadoch detí v detských domovoch spolupracovali rodičia na sanácii rodinného prostredia. Do domáceho prostredia sa vrátilo z detského domova z dôvodu sanácie 270 detí. Ďalších 148 detí sa vrátilo domov z dôvodu, že po uplynutí obdobia trvania neodkladného opatrenia alebo výchovného opatrenia nebolo potrebné prijať ďalšie oparenia).
[14] Zdroj: Štatistické údaje Ústredia PSVR

Rodinní asistenti (ďalej len „RA“) poskytujú adresnú podporu a pomoc, či sociálnu asistenciu najmä v rodinách, ktoré pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia, rodinám, ktoré majú problém s bývaním, zanedbávaním starostlivosti o deti, výskytom záškoláctva, rodinám s deťmi s poruchami správania, experimentujúcimi s drogami, rodinám so slabými rodičovskými zručnosťami, nadmerným požívaním alkoholických nápojov, problémami s dodržiavaním hygienických návykov, nevhodným nakladaním finančných prostriedkov a nevhodným využívaním voľného času detí. Taktiež pracujú v rodinách, ktoré pripravujú na návrat dieťaťa zo zariadenia a pod.

V priebehu roka 2017[15] pracovali RA v rámci SR spolu s 3 183 rodinami, z ktorých bola (z dôvodu, že sa v rodine zlepšili podmienky, došlo k zlepšeniu rodičovských kompetencií, správania alebo školskej dochádzky dieťaťa, nariadené výchovné opatrenie splnilo účel, príp. ďalšia intervencia v rodine nebola potrebná, rodina začala samostatne fungovať, a pod.) ukončená spolupráca s 862 rodinami, čo predstavuje viac ako štvrtinu rodín (27, 081% všetkých rodín.)

Odborné tímy na výchovné opatrenia[16] (ďalej len „OT VO“) pracujú vo všeobecnosti s deťmi – záškolákmi, s výchovnými problémami, u ktorých sa objavuje experimentovanie s drogami, úteky z domu, rodinami s nízkymi rodičovskými kompetenciami, ktoré zanedbávajú starostlivosť o deti, často hospitalizovanými deťmi z dôvodu zanedbávania ich zdravotného stavu zo strany rodičov, rodinami pochádzajúcimi z vylúčeného prostredia, rodinami s deťmi, ktorým hrozí vyňatie z prirodzeného rodinného prostredia a pod.

V priebehu roka 2017[17] pracovali OT VO v rámci SR spolu so 765 rodinami, z ktorých bola (z dôvodu, že sa v rodine zlepšili podmienky, došlo k zlepšeniu rodičovských kompetencií, správania alebo školskej dochádzky dieťaťa, nariadené výchovné opatrenie splnilo účel, príp. ďalšia intervencia v rodine nebola potrebná, rodina začala samostatne fungovať, a pod.) ukončená spolupráca so 195 rodinami, čo predstavuje 25, 49% všetkých rodín.

Celkovo možno konštatovať prínos práce OT VO, a to hlavne pri predchádzaní vyňatia detí z rodinného prostredia z rôznych dôvodov, v rodinách sa po intervencií OT VO zlepšila nielen ich životná situácia, ale aj komunikácia v rodine, vzťahy v rodine a v neposlednom rade aj celkový pohľad na ich nepriaznivú situáciu a motiváciu ju riešiť a aktivizovať sa.

Odborné tímy na náhradnú rodinnú starostlivosť (ďalej len „OT NRS“) svoju intervenciu a podporu ponúkajú náhradnej rodine ako možnosť nie ako povinnosť (bez zaťaženia striktným rozhodnutím). Vo väčšine prípadov OT NRS pracujú s náhradnými rodinami, v ktorých sa objavujú problémy vo vzťahovej oblasti, či už ide o vzťahy medzi náhradnými a biologickými rodičmi, medzigeneračné problémy, problémy v správaní dieťaťa, komunikačné problémy a pod. Ako pozitívum sa javí práca s náhradnými rodinami hneď po zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti a podpora rodine na prispôsobenie sa novej situácii, zvládanie počiatočných problémov pri adaptácií dieťaťa v rodine, zvládanie úlohy/ role náhradného rodiča a pod.

V priebehu roka 2017[18] pracovali OT NRS v rámci SR spolu s 977 rodinami, z ktorých bola (z dôvodu, že sa v rodine zlepšili podmienky, došlo k zlepšeniu rodičovských kompetencií, správania alebo školskej dochádzky dieťaťa, poskytnutá podpora

[15] Zdroj: štatistické údaje Ústredia PSVR
[16] K výchovným opatreniam bližšie pozri § 37 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 12 zákona č. 305/2005 Z. z.
[17] Zdroj: štatistické údaje Ústredia PSVR
[18] Zdroj: štatistické údaje Ústredia PSVR

náhradnej rodine splnila účel, príp. ďalšia intervencia v rodine nebola potrebná, rodina začala samostatne fungovať, a pod.) ukončená spolupráca s 223 rodinami, čo predstavuje 22.825% všetkých rodín.

c. **Uveďte, na ktoré z ukončených a prebiehajúcich národných projektov[19] zámer NP priamo nadväzuje, v čom je navrhovaný NP od nich odlišný a ako sú v ňom zohľadnené výsledky/dopady predchádzajúcich NP (ak relevantné)**:

Zámer NP priamo nadväzuje na nasledovné NP:

1. „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“ (obdobie realizácie: 01/2013 do 12/2015) - prostredníctvom tohto NP boli o. i. vytvorená pracovná pozícia rodinného asistenta, bližšie popísaná v časti 7. b.,
2. „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“ (obdobie realizácie 12/2015 – 12/2018) - prostredníctvom tohto NP boli o. i. vytvorené OT VO a OT NRS, bližšie popísané v časti 7. b.

Zámer NP reaguje na situáciu v oblasti odbornej pomoci deťom a rodinám, ktorá je v Slovenskej republike dlhodobo charakterizovaná jej celkovou nedostupnosťou a miešaním tzv. pomáhajúcich (napr. vykonávanie rodinnej asistencie) a tzv. dozorných (napr. výchovné opatrenie dohľad nad výchovou) rolí orgánu SPODaSK v dôsledku tejto nedostupnosti, pričom na uvedenú situáciu reaguje v súlade s návrhom novely zákona č. 305/2005 Z. z. .

Predkladaný zámer NP:

- využíva pozitívne výstupy uvedených NP (napr. definovanie a úspešné overenie výkonu odborných činností RA, OT VO a OT NRS, t. j. výkonu opatrení SPODaSK v oblasti náhradnej starostlivosti „podporným“, nerepresívnym spôsobom) a aktualizuje a rozvíja výstupy predchádzajúcich NP v zmysle navrhovanej novely zákona č. 305/2005 Z. z.,
- podporuje riešenie neprijateľnej viacrolovosti orgánu SPODaSK, ktorá nebola doposiaľ riešená,
- nadväzuje na výstupy NP aj v oblastiach, ktoré doposiaľ neboli do NP zahrnuté, osobitne v oblasti poradensko- psychologických služieb,
- prispieva k:
  - zvýšeniu dostupnosti služieb pre dieťa a rodinu
  - zvýšeniu kvality uvedených služieb prostredníctvom vzdelávacích aktivít NP,
  - riešeniu problému viacrolovosti orgánu SPODaSK, ktorý komplikuje proces transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti,
  - deinštitucionalizácii systému náhradnej starostlivosti ako takého.

d. **Popíšte problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer národného projektu. (Zoznam známych problémov, ktoré vyplývajú zo súčasného stavu a je potrebné ich riešiť**):

Navrhovaný zámer NP podporuje riešenie najmä :

- dlhodobej nedostupnosti odbornej pomoci deťom a rodinám v Slovenskej republike, ktorá bola doposiaľ riešená len rozširovaním kompetencií orgánov SPODaSK. Postupne bolo aj prostredníctvom NP uvedených v časti 7. c. zavedených a otestovaných niekoľko opatrení zameraných najmä na podporu zotrvania dieťaťa v starostlivosti jeho rodičov – rodinná asistencia, OT NRS, OT VO, atď. Riešenie nedostupnosti odbornej pomoci deťom a

[19] V prípade ak je to relevantné, uveďte aj ukončené národné projekty z programového obdobia 2007-2013.

rodinám prostredníctvom postupného zvyšovania kapacít oddelení SPODaSK zamestnancami s rôznorodými špecifickými pracovnými náplňami (RA, OT VO, OT NRS) je z dlhodobého hľadiska neudržateľné. Základným dôvodom je viacrolovosť orgánu SPODaSK – miešanie tzv. pomáhajúcich a tzv. dozorných rolí orgánu SPODaSK je nepochopiteľné a častokrát aj nepochopené z pohľadu klienta a mimoriadne náročné (ak nie nemožné) z pohľadu samotného výkonu a vedenia prípadu.

Uvedená situácia bola podrobená odbornej diskusii zástupcov štátnej správy, zariadení SPODaSK a akreditovaných subjektov pôsobiacich v oblasti SPODaSK. Po dohode zástupcov všetkých zariadení SPODaSK bolo navrhnuté vytvorenie nového druhu multifunkčného zariadenia z dnešných detských domovov, krízových stredísk a resocializačných stredísk pre drogovo závislých a inak závislých, v ktorom by boli utvorené podmienky aj pre rozvoj ambulantných a terénnych opatrení a dobrovoľných pobytov pre odbornú prácu – centrum pre deti, ich rodiny a plnoleté fyzické osoby (ďalej len „centrum“).

Centrá budú v podmienkach novej právnej úpravy miestom efektívnej a systematickej pomoci rodinám v závislosti od posúdenia životnej situácie dieťaťa, kapacít rodiny a na mieru „ušitej“ efektívnej pomoci rodine v rôznych životných situáciách (od rodičovských konfliktov, overovania situácie dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia, odborných metód zameraných na obnovu a zlepšenie plnenia funkcií rodiny, podporu kompenzačných mechanizmov rodiny na zvládnutie rôznych krízových situácií v rodine, podporu náhradným rodinám, atď.). Podľa návrhu budú centra vykonávať opatrenia pobytovou formou na základe dobrovoľnosti, a najmä ambulantnou a terénnou formou. Z pohľadu potrieb detí a rodín je práve ambulantná a terénna forma pomoci výrazne nedostatková, preto podľa novely zákona č. 305/2005 Z. z. budú môcť centrá ambulantnou a terénnou formou:

a) vykonávať opatrenia na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa,
b) vykonávať opatrenia podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa,
c) vykonávať ambulantné výchovné opatrenia,
d) vykonávať opatrenia podľa § 44a ods. 1,
e) poskytovať sociálne poradenstvo mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti.

- Dostupnosti, profesionality a kvality psychologických služieb - pri presne vymedzených okruhoch odbornej činnosti RPPS, kvalifikačných požiadavkách na zamestnancov a na prevádzkové podmienky organizačných útvarov, ktoré poskytujú poradensko-psychologické služby na úradoch PSVR - pre cieľové skupiny, ktorá nie sú v súčasnosti na požadovanej úrovni, a nevyhnutne si vyžadujú personálne posilnenie RPPS.

- Profesionality a kvality výkonu opatrení SPODaSK tak na orgánoch SPODaSK, ako aj v zariadeniach SPODaSK - napriek systematickej snahe a podpore tak metodickej činnosti, ako aj špecifického vzdelávania orientovaného na konkrétne problematiky, nie je možné pomenovať túto časť ako bezproblémovú.

e. Popíšte administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu žiadateľa a partnera (v prípade, že v projekte je zapojený aj partner)

Ústredie PSVR je orgán štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v zmysle zákona č. 453/2003 Z. z.. Ústredie PSVaR realizuje národné projekty spolufinancované zo štrukturálnych fondov od roku 2004:

- po vstupe SR do EÚ sa v Programovom období 2004-2006 podieľalo na implementácii národných projektov spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu v rámci Sektorového operačného programu Ľudské zdroje a Jednotného programového dokumentu Bratislava Cieľ 3,
- v programovom období 2007 - 2013 realizovalo národné projekty v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu,
- v prebiehajúcom programovom období 2014 - 2020 realizuje národné projekty v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Ústredie PSVR od roku 2004 zabezpečuje riadenie projektu, metodické usmerňovanie DeD a KS, verejné obstarávanie na hlavné a podporné aktivity, realizáciu hlavných aktivít projektu, nákup spotrebného materiálu od vybraného dodávateľa/poskytovateľa v rámci verejného obstarávania, publicitu a informovanosť o projekte v súlade so schválenými postupmi pre informovanie a publicitu zo strany RO.

Personálne zabezpečenie projektu:

Sociálny/Sociálna pracovník/pracovníčka centra (311 osôb)

Vykonávanie sociálnej práce so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou na základe plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinu, ktorý je vypracovaný v spolupráci s úradom PSVR.
Kvalifikačné predpoklady sociálneho/sociálnej pracovníka/pracovníčky v DeD a KS:

- II. stupeň vysokoškolského štúdia v odbore sociálna práca
- Prax sa nevyžaduje

Psychológ/Psychologička centra, RPPS a Ústredia PSVR (250 osôb)

Odborná činnosť so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou na základe plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinu, ktorý je vypracovaný v spolupráci s úradom PSVR.

Lektor/Lektorka

Vykonávanie lektorskej činnosti v rámci podaktivity 1. 5. Kvalifikačné predpoklady podľa druhu aktivity, budú špecifikované vo vyzvaní k NP.

Odborník/Odborníčka I. (5 osôb)

Vykonávanie činností v rámci podpodaktivity 1.1.2.
Kvalifikačné predpoklady: II. stupeň VŠ vzdelania v humanitných alebo spoločenských vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, 3 – 5 rokov praxe v predmetnej oblasti.

Odborník/Odborníčka II. (3 osoby)

Vykonávanie činností v rámci podpodaktivity 1.1.3 a nadväzujúceho vzdelávania v rámci podaktivity 1. 5.

Kvalifikačné predpoklady: II. stupeň VŠ vzdelania v odbore psychológia, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, 3 - 5 rokov psychologickej praxe v oblasti psychologickej a poradenskej práce s dieťaťom alebo manželského, partnerského, rodičovského poradenstva

Odborník/Odborníčka III. (16 osôb), **Odborník/Odborníčka IV.** (5 osôb), **Odborník/Odborníčka V.** (3 osoby), **Odborník/Odborníčka VI.** (3 osoby)

Vykonávanie činností v rámci podaktivity 2., resp. podaktivity 3.
Kvalifikačné predpoklady: II. stupeň VŠ vzdelania v humanitnom odbore (sociálna práca, psychológia, liečebná pedagogika, sociálna pedagogika sociálne služby a poradenstvo, andragogika, špeciálna pedagogika), resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 5 rokov praxe v danej oblasti

Projektový/á manažér/ka

Projektový/á manažér/ka pôsobí ako manažér/ka v projekte pre vytvorenie podmienok na plynulú realizáciu projektu, riadi činnosť projektového tímu, dbá na dodržiavane časového harmonogramu projektu, zodpovedá za kontrolu a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov napr. plánuje, organizuje, riadi, zabezpečuje a kontroluje aktivity projektu, komplexne pripravuje procesy na priebežné monitorovanie aktivít. Je koordinátorom pracovnej odbornej skupiny na sledovanie implementácie výstupov. Podieľa sa na vykonávaní predbežnej finančnej kontroly. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Asistent/ka manažéra/ky projektu

V spolupráci s manažérom/kou projektu sa podieľa na vytváraní podmienok pre plynulú realizáciu projektu a podieľa sa na riadení činnosti projektového tímu.
Vykonáva priebežné sledovanie pokroku projektu. Podieľa sa na kontrole efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, spolupracuje s manažérom projektu na plánovaní, organizovaní, riadení a kontrole aktivít projektu. Podieľa sa na monitorovaní projektu, pripravuje podklady pre monitorovacie správy, hodnotenie projektu. Zodpovedá za správne evidovanie výsledkov projektu a vypracováva monitorovacie správy, podieľa sa na vykonávaní finančnej kontroly. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Manažér/ka monitoringu

Vykonáva priebežné sledovanie pokroku projektu, zodpovedá za správne evidovanie výsledkov projektu a vypracováva monitorovacie správy. Sumarizuje a predkladá doplňujúce monitorovacie údaje k ŽoP, záverečné a výročné monitorovacie správy projektu. Podieľa sa na vykonávaní predbežnej finančnej kontroly. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Manažér/ka riadenia výdavkov

Vykonáva činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu v súlade s organizačným poriadkom. Ide najmä o: zodpovedá za čerpanie finančných prostriedkov, zúčtovanie projektu spolufinancovaného z ESF, spolupráca s finančným manažérom pri rozpise rozpočtu vykonanom z úrovne Platobnej jednotky pre jednotlivé úrady a iné. Podieľa sa na vykonávaní

predbežnej finančnej kontroly. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Manažér/ka metodického riadenia (7 osôb)

Vykonáva činnosti v rámci všetkých aktivít projektu v súlade s organizačným poriadkom. Zabezpečuje najmä metodickú a koordinačnú činnosť v rámci projektu, rieši aktuálne problémy súvisiace s realizáciou hlavných aktivít projektu, zabezpečuje spoluprácu medzi úradmi, partnermi a Ústredím PSVR pri realizácii hlavných aktivít projektu. Podieľa sa na vykonávaní predbežnej finančnej kontroly. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Na časť partnerov sa bude vzťahovať povinnosť spolufinancovať 5% oprávnených nákladov projektu, ktoré sa na nich viažu (viď. časť 4.).

8. Vysvetlite hlavné ciele NP (stručne):
(očakávaný prínos k plneniu strategických dokumentov, k socio-ekonomickému rozvoju oblasti pokrytej OP, k dosiahnutiu cieľov a výsledkov príslušnej prioritnej osi/špecifického cieľa)

Cieľom NP je podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, osobitne zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci a skvalitnenie vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu.
Prostredníctvom NP bude podporená implementácia pripravovaných legislatívnych zmien v oblasti SPODaSK. Podstata týchto zmien spočíva v zmene filozofie výkonu opatrení SPODaSK v zariadeniach SPODaSK. Súčasné druhy zariadení SPODaSK, ktoré sú zamerané primárne na odbornú pomoc deťom pobytového charakteru na základe rozhodnutia súdu, rozšíria svoj výkon opatrení SPODaSK aj o výkon týchto opatrení ambulantnou a terénnou formou a zároveň prispôsobia pobytové kapacity na výkon týchto opatrení pre dieťa a jeho rodinu na základe dohody. V tejto súvislosti je potrebná aj zmena výkonu uvedených opatrení samotnými orgánmi SPODaSK. Zmeny zároveň obsahujú aj opatrenia na rozvoj kvality.

Uvedené bude dosiahnuté prostredníctvom zvýšenia profesionálnych zručnosti odborných zamestnancov pracujúcich v oblasti SPODaSK a zlepšenia ich nevyhnutnej vzájomnej koordinácie pri vykonávaní opatrení SPODaSK.

Podpora rodine a predchádzania vyňatiu dieťaťa z rodiny pozitívne prispeje k procesu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (t. j. procesu zásadnej zmeny systému, ktorého víziou a cieľom je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov, odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity), ktorá je v podmienkach Slovenskej republiky dlhodobým a stále prebiehajúcim procesom, ktorý sa systematicky začal realizovať už v roku 2000. Postupne sa utvárajú legislatívne podmienky na podporu rodine a predchádzaniu vyňatiu dieťaťa z rodiny, na zvýšenie záujmu príbuzných o starostlivosť detí, o ktoré sa nemôžu starať vlastní rodičia (náhradná osobná starostlivosť), na zlepšenie systému náhradnej rodinnej starostlivosti, najmä pestúnskej starostlivosti. Utvorili sa aj právne podmienky na prechod od kolektívnej výchovy k individuálnej starostlivosti o deti, ktoré nemôžu vyrastať z rôznych dôvodov vo vlastných rodinách alebo v rodinách náhradných.

Dosiahnutie cieľa NP prispieva k dosiahnutiu výsledku[20] definovaného v operačnom programe Ľudské zdroje a ako také k dosiahnutiu cieľov tohto operačného programu.

Dosiahnutie cieľa NP taktiež prispieva k dosahovaniu cieľov vyššie uvedených dokumentov na regionálnej, národnej a európskej úrovni.

9. Očakávaný stav a merateľné ciele

V tejto časti popíšte očakávané výsledky projektu s konkrétnym prínosom vo vzťahu k rozvoju oblasti pokrytej operačným programom a zrealizovaniu aktivít. V tabuľke nižšie uveďte projektové ukazovatele a iné údaje. Projektové ukazovatele musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne.[21]				
Cieľ národného projektu	Merateľný ukazovateľ	Indikatívna cieľová hodnota	Aktivita projektu	Súvisiaci programový ukazovateľ[22]
Zvýšenie dostupnosti odborných služieb a skvalitnenie vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu	Kapacita nových, inovatívnych opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre deti/rodiny/deti so zdravotným postihnutím/osoby so zdravotným postihnutím/osoby v nepriaznivej sociálnej situácii na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí, na ktoré bola poskytnutá podpora z ESF.	8 102	Aktivita 1.	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí.
N/A	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.	1	NP	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

[20] „Zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, v pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách v rodinných domoch/bytoch DeD) k deťom umiestneným v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačné zariadenia)“

[21] V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplňa, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

[22] Národný projekt by mal obsahovať minimálne jeden relevantný projektový ukazovateľ, ktorý sa agreguje do programového ukazovateľa. Pri ostatných projektových ukazovateľoch sa uvedie N/A.

Zvýšenie dostupnosti odborných služieb a skvalitnenie vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu	Udržanie počtu kapacít nových, inovatívnych opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí. Udržanie schopnosti vykonávať opatrenia pre konkrétny objem/počet klientov vybudovanými kapacitami.	4 861	Aktivita 1.	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu.

10. Bližší popis merateľných ukazovateľov.[23]

Predmetná časť sa týka projektových ukazovateľov	
Názov merateľného ukazovateľa[24]	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí.
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prostredníctvom ročných výkazov MPSVR SR[25]: - VO5 o poskytovaní starostlivosti a výchovy deťom v detskom domove a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, - V12 o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, - V13 o vykonávaní vybraných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
Názov merateľného ukazovateľa[26]	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	N/A
Názov merateľného ukazovateľa[27]	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu.. Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu.
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prostredníctvom ročných výkazov MPSVR SR: - VO5 o poskytovaní starostlivosti a výchovy deťom v detskom domove a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, - V12 o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, - V13 o vykonávaní vybraných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

11. Očakávané dopady

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny		
Dopady	Cieľová skupina (ak relevantné)	Počet[28]
Zvýšenie dostupnosti odborných služieb a skvalitnenie vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu	• deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore, • subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	8 102 7 709 69

12. Aktivity

[23] V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevypĺňa, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.
[24] V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte tabuľku za každý merateľný ukazovateľ.
[25] **Dostupné na: http://www.upsvar.sk/statistiky/rocne-vykazy-mpsvr-sr.html?page_id=77292**
[26] V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte tabuľku za každý merateľný ukazovateľ.
[27] V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte tabuľku za každý merateľný ukazovateľ.
[28] Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

a) **Uveďte detailnejší popis aktivít**.

NP bude realizovaný prostredníctvom aktivity 1. „**Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou**“.

Oprávnené územie: VRR, MRR

Uvedená aktivita bude realizovaná prostredníctvom nasledujúcich podaktivít:

1.1. Podpora koordinácie práce s rodinou

Časové obdobie realizácie: 01/2019 – 11/2022

Podaktivita prostredníctvom zvýšenia profesionality a špecializácie poskytovaných služieb v podmienkach úradov PSVR a centier prispieva k zníženiu percentuálneho podielu detí umiestnených mimo rodinného prostredia.

Na dosiahnutie uvedeného je potrebné podporiť koordinovanú sociálnu prácu s rodinou na oddeleniach SPODaSK úradov PSVR tak, aby rodinám s maloletými deťmi v rôznych životných situáciách bola dostupná efektívna pomoc a podpora poskytovaná novými subjektmi (centrá) a zároveň, aby nové možnosti pomoci rodinám boli koordinované tak, aby sa neprekrývali, ale kontinuálne dopĺňali podľa individuálnych potrieb rodín a maloletých detí.

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/kyne oddelení SPODaSK úradov PSVR, RPPS a centier

Výstupy podaktivity:

- Štandardy pri práci s klientom v podmienkach oddelení SPODaSK
- Komplexný program prípadovej sociálnej práce v rozsahu min. 80 normostrán
- Vytvorenie 82 nových pracovných miest na RPPS
- Program *„Dieťa a rozvod“*
- Inovovácia programu *„Rodičia a rozvod“*
- Vybavenie 79 miestností oddelení SPODaSK úradov PSVR
- Zabezpečené nevyhnutné materiálno technické podmienky pre novoprijatých 82 psychológov/psychologičiek RPPS/Ústredia PSVR

Podaktivita bude realizovaná prostredníctvom nasledovných podpodaktivít:

1.1.1. Rozvoj profesionality zamestnancov/kýň orgánov SPODaSK úradov PSVR a centier

Vedenie prípadovej sociálnej práce kmeňovými zamestnancami/zamestnankyňami orgánov SPODaSK je potrebné profesionalizovať a rozvíjať. Z doterajších skúseností s koordináciou odbornej pomoci rodinám sa v tejto oblasti ukazujú rezervy, ktoré okrem iného súvisia s tým, že v niektorých regiónoch, kde doposiaľ nebola dostupná sieť pomoci rodinám (napr. v okrese nepôsobil žiadny akreditovaný subjekt), bola pomoc rodine poskytovaná len orgánom SPODaSK, čo logicky oslabilo koordinačné kompetencie.

V nadväznosti na rozsiahle zmeny súvisiace s novelou Zákona č. 305/2005 Z. z. bude potrebné nezávislým personálnym auditom posúdiť kapacity orgánov SPODaSK a navrhnúť štandardy výkonu opatrení SPODaSK na týchto orgánoch.

1.1.1.1. Personálny audit ľudských zdrojov na oddeleniach SPODaSK úradov PSVR

Zámerom personálneho auditu je prostredníctvom nezávislého zhodnotenia, zmapovania a identifikácie problémových oblastí pri výkone opatrení SPODaSK nastaviť minimálne štandardy pri práci s klientom v podmienkach oddelení SPODaSK.

Cieľom je optimálne nastavenie počtu pracovníkov/pracovníčok na jednotlivých oddeleniach SPODaSK, posúdenie a nastavenie pracovných náplní (špecializácia agend) cez zmapovanie potenciálu zamestnancov. Nastavenie efektívneho a účinného vykonávania opatrení SPODaSK s ohľadom na početnosť prípadov, a to aj v nadväznosti na rozsiahle legislatívne a systémové zmeny v oblasti SPODaSK.

Personálny audit bude zabezpečený dodávateľsky.

1.1.1.2. Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce

Cieľom je zvýšenie profesionality vykonávania opatrení SPODaSK zamestnancami/zamestnankyňami oddelení SPODaSK úradov PSVR prostredníctvom vytvorenia programu prípadovej sociálnej práce, zameraný na obsah a procesy komplexného posúdenia životnej situácie detí a nastavenia koordinovanej pomoci dieťaťu (zhodnotenie potrieb a zdrojov rodiny, indikačné kritéria pre voľbu opatrení a odborných metód, vrátane formy a časového rozsahu, spolupráca orgánu SPODaSK a centra).
Súčasťou vytvoreného Programu prípadovej sociálnej práce bude aj jeho pilotné overenie.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok I. (5 osôb, zamestnanci žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 200 hod./osoba).

Vzdelávanie vo vytvorenom programe bude prebiehať v rámci podaktivity 1. 5. Zabezpečia ho odborníci/odborníčky I. a ďalší vybraní lektori/lektorky (dohoda o vykonaní práce – ďalej len „DoVP“).

Na podporu koordinácie plánovania a realizácie sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou v centrách, nastavenie modelov spolupráce úradov PSVR a centier, vymedzenie kompetencií budú realizované tímové workshopy (bližšie špecifikované v podaktivite 1. 5.).

Zároveň sa ukazuje potreba inšpirácie zahraničnými skúsenosťami za účelom výmeny informácií a skúseností s prácou v rodinách v kríze a nastavenie cezhraničnej spolupráce v prípadoch s medzinárodným prvkom (bližšie špecifikované v podaktivite 1. 5.)

1.1.2. Rozvoj poradensko-psychologických služieb pre dieťa a rodinu

V zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. sa na plnení opatrení SPODaSK podieľajú RPPS - najmä poskytovaním psychologickej pomoci v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu rodičov na dieťa a dieťaťu aj po rozvode manželstva rodičov.

RPPS poskytuje psychologickú pomoc rodičom pred, počas a po rozvode manželstva. Rovnako je nevyhnutné zabezpečiť túto pomoc aj pre deti, ktoré v manželských a partnerských krízach rodičov, počas rozvodu, ako aj po ňom, prežívajú túto traumatizujúcu fázu života s negatívnym dopadom na ich psychický vývin a celkové zdravie.

Podpodaktivita prispeje k sprístupneniu nových odborných činností RPPS pre detských klientov a ich rodiny a zvýšeniu kvality služieb poskytovaných RPPS prostredníctvom:

a) Vytvorenia 82 nových pracovných miest na RPPS (79 psychológov/psychologičiek na RPPS vrátane detašovaných pracovísk úradov PSVR + 3 psychológov/psychologičiek na oddelenie poradensko- psychologických služieb Ústredia PSVR) a ich práce s dieťaťom a rodičmi.
b) Vytvorenia a následnej implementácie programu *„Dieťa a rozvod“* na podporu práce s dieťaťom v rozvode/rozchode rodičov. Program bude obsahovať aktivity na sprevádzanie dieťaťa pred, počas a po rozvode manželstva rodičov tak, aby aby sa eliminovali negatívne dopady rozvodu/rozchodu na psychický vývin dieťaťa (poradensko-psychologický a psychodiagnostický proces s dieťaťom a jeho rodinným systémom).
c) Inovovácie a následnej implementácie existujúceho poradenského programu *„Rodičia a rozvod“* pre prácu psychológov s rodičmi v rozvode, ktorý bude obsahovať aktivity na sprevádzanie a zvládanie rozvodu u rodičov. Budú vypracované indikačné kritéria pre prácu s programom na RPPS, diagnostika a stanovenie úrovní konfliktu medzi manželmi/rodičmi dieťaťa , určenie rôznych fáz rozchodu, určenie časovej dotácie jednotlivých tém, ako nadobudnutie zručností v postupoch a technikách práce s rodičmi dieťaťa v rozvode/rozchode. Cieľom je sprevádzanie a podpora rodičov v procese partnerskej krízy, pred, počas a po rozvode, aby sa eliminovali negatívne dopady rozvodu/rozchodu na schopnosť zachovania zdravého a efektívneho rodičovstva.

Na účel vytvorenia a inovácie uvedených programov bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok II. (3 osoby, zamestnanci žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 240 hod./osoba).
Títo odborníci/odborníčky a ďalší vybraní lektori/lektorky (DoVP) budú realizovať následné vzdelávanie v týchto programoch. .

1.1.3. Materiálno- technická podpora oddelení SPODaSK úradov PSVR

Prostredníctvom podaktivity :

- bude vybavených 79 konzultačných miestností pre sociálnu prácu s dieťaťom a jeho rodinou pre potreby zisťovania názoru dieťaťa, vedenie rozhovoru s dieťaťom, upevňovanie vzťahu medzi rodičmi a deťmi, a pod., čo prispeje ku skvalitneniu vykonávania opatrení SPODaSK v prípade konkrétnych detí,
- budú zabezpečené nevyhnutné materiálno technické podmienky pre novoprijatých 82 psychológov/psychologičiek RPPS/Ústredia PSVR

1.2. Podpora dostupnosti a skvalitnenia profesionality ambulantnej a / alebo terénnej formy práce v centrách

Časové obdobie realizácie: 01/2019 – 11/2022

Legislatívne zmeny v oblasti SPODaSK umožnia orgánom SPODaSK od roku 2019 zabezpečiť vykonávanie viacerých opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou práce v centrách.

Z dôvodu zabezpečenia profesionálneho a odborného poskytovania pomoci deťom a ich rodinám v centrách je potrebné posilniť personálne kapacity centier z hľadiska odbornosti, využiteľnosti a adresnosti pomoci v súvislosti s novelou zákona č. 305/2005 Z.z. V záujme zvýšenia kvality poskytovaných služieb deťom a ich rodinám je potrebné inovovať postupy práce odborných tímov (zložených zo sociálnych pracovníkov a psychológov) v centrách.

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/kyne centier

Výstupy podaktivity:

- vytvorenie 375 pracovných pozícií (250 sociálnych pracovníkov/pracovníčok a 125 psychológov/psychologičiek)
- Program zvýšenia špecializácie na riešenie konfliktov v rodine v rozsahu min. 30 normostrán
- Program na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa) v rozsahu min. 30 normostrán

Popis realizácie:

1.2.1. Zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci v centrách

V rámci podpodaktivity bude v rámci multidisciplinárnych tímov v centrách (bývalé štátne DeD, bývalé neštátne DeD a bývalé KS podľa potrieb zariadenia, ktoré je partnerom NP) vytvorených 375 pracovných pozícií (250 sociálnych pracovníkov/pracovníčok a 125 psychológov/psychologičiek) na podporu práce s dieťaťom a jeho rodinou ambulantnou a terénnou formou.

V nadväznosti na novelu zákona č.305/2005 Z.z., ktorá zavádza niektoré nové opatrenia SPODaSK, budú psychológovia/psychologičky a sociálni/e pracovníci/pracovníčky ako členovia/členky multidisciplinárnych tímov v centrách využívať odborné metódy zamerané na podporu rodiny v plnení základných funkcií rodiny (biologicko-reprodukčná funkcia, ekonomická, emocionálna, psychologická, socializačno-výchovná funkcia atď.).

1.2.2. Podpora skvalitnenia odborných činností, vykonávaných zamestnancami/zamestnankyňami centra

Na účel odbornej podpory a kvalitatívneho rastu sociálnych pracovníkov/pracovníčok a psychológov/psychologičiek vykonávajúcich činnosť v centrách bude žiadateľ realizovať prostredníctvom:

- Výberu odborníkov/odborníčok III. (16 osôb, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 1 000 hod./osoba/projekt), ktorí budú zamestnancom/zamestnankyniam centra poskytovať metodické usmernenie, mentoring, a pod.
- Vzdelávacích aktivít, bližšie opísaných v podaktivite 1. 5.
- Vytvorenia programu *zvýšenia špecializácie na riešenie konfliktov v rodine* - vytvorenie uvedeného programu pokryje potreby odborných zamestnancov v problematike prípadov, v ktorých nie sú rodičia detí schopní sa dohodnúť a efektívne samostatne riešiť problémy v rodine

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok IV. (5 osôb, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 200 hod./osoba/projekt). Súčasťou vytvorenia programu bude aj jeho pilotné overenie.

- Vytvorenia programu na *zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa)* - vytvorenie uvedeného programu pokryje potreby odborných

zamestnancov v problematike voľby a uplatňovania vhodných opatrení odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorých nevyhnutným predpokladom je plánovanie, identifikácia a vytvorenie vhodných podmienok na aktívnu účasť rodiny na riešení vzniknutej situácie.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok V. (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 120 hod./osoba/projekt).

1.3. Podpora skvalitnenia odbornej pomoci dieťaťu a jeho rodine počas dobrovoľného pobytu v centre

Časové obdobie realizácie: 01/2019 – 12/2022

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne centier

Výstupy podaktivity:

- Program odborných metód výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody v rozsahu min. 30 normostrán

Popis realizácie:

Do oblasti SPODaSK pribúda v súvislosti s legislatívnymi zmenami aj nová možnosť dobrovoľných pobytov detí a ich rodičov v centrách. S ohľadom na nedostatok skúseností odborných zamestnancov/zamestnankýň (novovytvorené pracovné miesta, nie z NP) s týmto výkonom opatrení SPODaSK realizovaných novou formou, sa NP zameriava na skvalitnenie ich odborných intervencií prostredníctvom:

- Vytvorenie *programu odborných metód výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody* – program bude zameraný na komplex odborných metód zameraných na podporu rodiny v plnení jej základných funkcií.

  Jedným z cieľov novely Zákona č. 305/2005 Z. z. je vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa alebo jeho rodinu na dobrovoľnej báze, pričom táto pomoc pobytovou formou podporí predchádzanie zásahom do rodiny súdnym rozhodnutím.

  Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok VI. (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v rozsahu 120 hod./osoba/projekt).

1.4. Podpora skvalitnenia odbornej pomoci dieťaťu s nariadeným pobytovým rozhodnutím súdu a jeho rodine

V zmysle novely zákona č. 305/2005 Z.z. a z dôvodu potreby nových postupov práce s dieťaťom a jeho rodinou, ako aj skvalitnenia výkonu opatrení SPODaSK pre deti s nariadeným pobytovým rozhodnutím súdu a dostupnosti služieb pre dieťa a jeho rodinu je nevyhnutné personálne posilnenie multidisciplinárnych tímov v centrách, pričom personálne obsadenie a zameranie bude reflektovať na potreby regiónov.

Časové obdobie realizácie: 01/2019 – 12/2022

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne centier

Výstupy podaktivity:

- zvýšenie profesionality odborných zamestnancov/zamestnankýň multidisciplinárnych tímov centier
- aktualizované transformačné (deinštitucionalizačné) plány centier v zmysle novely zákona č. 305/2005 Z.z.

Popis realizácie obsahuje časť1.4.1 až 1.4.3.

1.4.1. Personálne posilnenie multidisciplinárnych tímov v centrách

Multidisciplinárne tímy v centrách budú posilnené o 104 odborných zamestnancov/zamestnankýň (61 sociálnych pracovníkov/pracovníčok a 43 psychológov/psychologičiek), prostredníctvom ktorých bude podporené poskytovanie potrebnej komplexnej starostlivosti o dieťa a jeho rodinu s cieľom sanácie rodinného prostredia a podporený proces deinštitucionalizácie centier.

1.4.2. Kvalitatívny rast odborných zamestnancov/zamestnankýň centier - bližšie špecifikované v podaktivite 1. 5.

1.4.3. Aktualizácia transformačných (deinštitucionalizačných) plánov centier

Prostredníctvom tejto aktivity budú aktualizované uvedené plány, vytvorené v rámci NP Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti čo prispeje k skvalitneniu vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa s nariadenou ústavnou starostlivosťou v centrách.
Uvedené plány je potrebné aktualizovať v zmysle návrhu novely zákona č. 305/2005 Z. z. a vyhodnotiť s dôrazom na prácu s dieťaťom a jeho rodinou. Na tento účel bude po formálnej i obsahovej stránke zhodnotená aktuálna štruktúra jednotlivých plánov centier.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať stretnutia s riaditeľmi/riaditeľkami (zástupcami/zástupkyňami) centier a 1 zástupcom Ústredia PSVR. Stretnutia budú prebiehať vo vybraných centrách v rámci krajov.

1.5. Vzdelávanie odborných pracovníkov/pracovníčok v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou

V rámci uvedenej podaktivity budú zrealizované vzdelávacie aktivity zamerané na skvalitnenie výkonu opatrení SPODaSK na oddeleniach SPODaSK úradov PSVR a v centrách s ohľadom na legislatívne zmeny v zákone č.305/2005 Z. z.. Vzdelávanie je zamerané hlavne na posilnenie postavenia sociálneho/ej pracovníka/pracovníčky a psychológa/psychologičky v systéme SPODaSK v kontexte poskytovania účinnej pomoci dieťaťu na predchádzanie jeho vyňatia z rodiny a posilnenie rodiny v prirodzenom rodinnom prostredí.

Časové obdobie realizácie : 01/2019 – 11/2022

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPODaSK úradov PSVR, RPPS, centier a Ústredia PSVR

Výstupy podaktivity:

- realizácia vzdelávaní, workshopov, stáží

- skvalitnenie výkonu opatrení SPODaSK na oddeleniach SPODaSK úradov PSVR a v centrách
- vytvorenie programu ***metód odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom" -*** vytvorenie uvedeného programu pokryje potreby odborných zamestnancov v problematike voľby a uplatňovania vhodných opatrení odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou v kontexte problematiky látkových a nelátkových závislostí

Popis realizácie:

Podaktivita bude zrealizovaná prostredníctvom vzdelávacích aktivít uvedených v časti 1.5.1 až 1.5.18.

1.5.1. Vzdelávanie *„Prípadová sociálna práca s rodinou"* – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 825 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali program.

1.5.2. Workshop *„Tímová spolupráca zamestnancov centier, Ústredia PSVR a oddelení SPODaSK úradov PSVR"* - aktivita podporí koordináciu plánovania a realizácie sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou v centrách, nastavenie modelov spolupráce, vymedzenie kompetencií.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: - 576 účastníkov/účastníčok (zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, úradov PSVR a centier v skupinách), v rozsahu 8 hodín/1 skupina (jednodňové workshopy), max. 24 účastníkov/1 skupina v intervale 4 x počas trvania projektu

Bude realizované v priestoroch úradov PSVR.

1.5.3. Vzdelávanie *„Zvýšenie teoretických vedomostí v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou a súvisiacich právnych predpisov* – vzdelávanie prispeje k zlepšeniu zručností v oblasti poskytovania adekvátnej pomoci dieťaťu a jeho rodine v rámci výkonu opatrení SPODaSK v nadväznosti na novelu zákona č. 305/2005 Z. z..

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 825 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, v rozsahu 8 hod./ max. 25-30 účastníkov/1 skupina.

Bude realizované v priestoroch úradov PSVR. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.4. Vzdelávanie *„Zvládanie záťažových situácií pri výkone opatrení SPODaSK* – komplexný vzdelávací program zameraný na zvládanie záťažových situácií pri práci s rodinami, ktoré sú konfrontované náročnými životnými situáciami, a to posilnením schopnosti facilitovať konflikt a tým predchádzať jeho eskalácii a v konečnom dôsledku aj syndrómu vyhorenia.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 825 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.5. Vzdelávanie *„Podpora náhradnej rodinnej starostlivosti“* – zámerom vzdelávacej aktivity je pomocou interaktívnych metód zvýšiť zručnosti zamestnancov určených orgánov SPODaSK[29] v identifikácii vhodnosti náhradnej starostlivosti vo vzťahu k deťom, reagovaní na ich potreby a očakávania, v nadväzovaní osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: max. 30 zamestnancov/zamestnankýň určených orgánov SPODaSK, v rozsahu 8 hod./ max. 25-30 účastníkov/1 skupina

Bude realizované v priestoroch úradov PSVR. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.6. Vzdelávanie *„Špecifiká komunikácie s klientom v nepriaznivej životnej situácii, rozvoj komunikačných zručností potrebných pri výkone opatrení SPODaSK“* - vzdelávanie prostredníctvom interaktívnych a zážitkových metód prispeje k zvýšeniu profesionality pracovníkov/pracovníčok v oblasti komunikácie v jednaní s klientmi/klientkami (identifikácia bariér vo vzťahu, postoje a stereotypy v komunikácií, obrana voči manipulácii, a pod.)

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 425 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.7. Vzdelávanie *„Vedenie motivačných rozhovorov s deťmi, mladistvými a ich rodičmi pri výkone opatrení SPODaSK“*– vzdelávanie zamerané na zvyšovanie zručností zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR v práci s motiváciou rodiny (vedenie motivačných rozhovorov, využívanie motivačných stratégií v poradenskom procese pri podpore vnútornej motivácie k zmene jednotlivých členov rodiny, a pod.)

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 425 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.8. Vzdelávanie *„Metódy sociálnej práce s klientom z prostredia marginalizovaných rómskych komunít identifikovaných v Atlase rómskych komunít“* – vzdelávanie prispeje k

[29] Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na účely organizovania náhradnej rodinnej starostlivosti podľa osobitného predpisu - § 5 ods. 8 Zákona č. 453/2003 Z. z.

zvýšeniu efektivity a adresnosti poskytovania pomoci MRK (pochopenie interkulturálnych rozdielov, hodnôt MRK, projekcia vzťahu k MRK a predsudky voči nim)

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 668 zamestnancov/zamestnankýň (425 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, 243 zamestnancov/zamestnankýň centier *(kmeňových a „projektových" zamestnancov/zamestnankýň)*), dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.9. Vzdelávanie *„Metódy odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom"* – vzdelávanie prispeje k posilneniu profesijných zručností zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK a RPPS úradov PSVR a centier pri práci s dieťaťom s látkovými i nelátkových závislosťami, experimentujúcim s drogami a jeho rodinou, ako aj v oblasti nelátkových závislostí, ktoré sa v poslednom období objavujú (kiberšikana, závislosť na mobile, PC atď.)

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 956 zamestnancov/zamestnankýň (425 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK úradov PSVR a Ústredia PSVR, 243 zamestnancov/zamestnankýň centier *(kmeňových a „projektových" zamestnancov/zamestnankýň),* 288 psychológov/psychologičiek - *81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 125 psychológov/psychologičiek centier*), dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

1.5.10. Vzdelávanie v *mediácii* - zámerom vzdelávacej aktivity je zvýšenie zručností zamestnancov/zamestnankýň úradov PSVR a centier v riešení konfliktov v rodine (bližšie uvedené v podaktivite 2) prostredníctvom odbornej metódy – mediácie.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 150 zamestnancov/zamestnankýň (*3* zamestnanci/zamestnankyne Ústredia PSVR , 79 zamestnancov/zamestnankýň úradov PSVR, 68 zamestnancov/zamestnankýň centier) vzdelávanie v rozsahu 200 hodín / osoba / projekt

Aktivita bude zabezpečená dodávateľky prostredníctvom verejného obstarávania (lektori/lektorky + služby ubytovania, stravy a prenájmu školiacich priestorov).

1.5.11. *Výmena skúseností v oblasti práce s rodinou v iných štátoch* - krátkodobé návštevy, workshopy v iných krajinách so zameraním na výmenu a získanie nových skúseností a informácií pri práci s rodinou, s poskytovanými službami, ako aj subjektmi, ktoré participujú pri práci s dieťaťom v záujme jeho zotrvania v rodine, nastavenie cezhraničnej spolupráce v prípadoch s medzinárodným prvkom (dieťa narodené v zmiešanom manželstve a s tým spojená úprava pomerov pri rešpektovaní najlepšieho záujmu dieťaťa, multikulturálnosť a migrácia, a pod.)

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 20 zamestnancov/zamestnankýň (zástupcovia/zástupkyne Ústredia PSVR, vybraní/é pracovníci/pracovníčky oddelení

SPODaSK úradov PSVR a vybraní/é pracovníci/pracovníčky centier), v rozsahu 4 dní, v intervale 4x počas trvania NP.

1.5.12. Vzdelávanie v programe*" Rodičia a rozvod"* – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 288 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 125 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 30 hodín, max. 15 – 20 účastníkov/1 skupina (model: 4 jednodňové vzdelávania)

Vzdelávanie bude realizované v priestoroch úradov PSVR a centier.

1.5.13. Vzdelávanie v programe *„Dieťa a rozvod"*- bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 288 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 125 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 30 hodín, max. 15 – 20 účastníkov/1 skupina (model: 4 jednodňové vzdelávania)

Vzdelávanie bude realizované v priestoroch úradov PSVR a centier.

1.5.14. Vzdelávanie v *psychodiagnostike dieťaťa* – vzdelávanie zamerané na teoretické východiská k téme, etapy procesu psychodiagnostiky dieťaťa - formulácia otázok, problémov, stanovenie hypotéz, výber adekvátnych psychodiagnostických metód, vlastné vyšetrenie, zber anamnestických údajov, rozhovor, pozorovanie, odôvodnenie použitia metód, kvalitatívne aj kvantitatívne vyhodnotenie získaných dát, formulácia záverov a navrhovaných opatrení, prognóza

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 331 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 168 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 30 hodín, max. 15 – 20 účastníkov/1 skupina (model: 4 jednodňové vzdelávania)

Vzdelávanie bude realizované v priestoroch úradov PSVR a centier.

1.5.15. Vzdelávanie v programe *„zvýšenia špecializácie na riešenie konfliktov v rodine"* – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.2.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 279 zamestnancov/zamestnankýň centier, trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín, max. 20-25 účastníkov/skupina.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali program (bližšie v podaktivite 1.2.2)

1.5.16. Vzdelávanie v programe *„na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa)"* – bližšie konkretizované v rámci podpodaktivity 1.2.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 248 zamestnancov/zamestnankýň centier a 158 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPODaSK a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20-25 účastníkov/skupina.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali program (bližšie v podaktivite 1.2.2.)

1.5.17. Vzdelávanie v programe *„odborných metód výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody“* – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.3.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 250 zamestnancov/zamestnankýň centier, dvojdňové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín, max. 20-25 účastníkov/skupina.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali program (bližšie v podaktivite 1.3.1)

1.5.18 Vzdelávanie v *oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí* Vzdelávacia aktivita prispeje k skvalitneniu starostlivosti profesionálnych rodičov o deti.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 300 profesionálnych rodičov, jednodňové vzdelávanie v rozsahu 8 hodín, max. 20–25 účastníkov/1 skupina.

Vzdelávanie bude realizované v priestoroch centier.

b) **V tabuľke nižšie uveďte rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované a ich prepojenie so špecifickými cieľmi.**

Názov aktivity	Cieľ, ktorý má byť aktivitou dosiahnutý (podľa sekcie *Očakávaný stav*)	Spôsob realizácie (žiadateľ a/alebo partner)	Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity
Aktivita 1: Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou	Zvýšenie dostupnosti odborných služieb pre dieťa a rodinu a skvalitnenie vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu. Uvedené prispieva k prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a dosiahnutiu výsledku Špecifického cieľa 4.2.1, Investičnej priority 4.2 prioritnej osi 4 operačného programu Ľudské zdroje, ktorým je „zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, v pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách v rodinných domoch/bytoch DeD) k deťom umiestneným v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačné zariadenia)“ .	Žiadateľ a partneri	48

13. Rozpočet

Jasne uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok, v prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, o. i. aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených

výdavkov v platnom znení. V prípade operačných programov implementujúcich infraštruktúrne projekty, ako aj projekty súvisiace s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie		
Predpokladané finančné prostriedky na hlavné aktivity	**Celková suma**	**Uveďte plánované vecné vymedzenie**

Podaktivita 1.1.	4 952 712,00	1. Odborník/Odborníčka I. a Odborník/Odborníčka II. Mzda vo výške 66 EUR / hod. bola pre potreby predkladaného zámeru NP určená ako priemer 4 cenových ponúk, ktoré boli predložené Ústrediu PSVR na základe jeho žiadosti o zaslanie cenovej ponuky na realizáciu vzdelávacích aktivít so zameraním na oblasti facilitácia, zvládanie záťažových situácií, metódy sociálnej práce s marginalizovanými skupinami... z januára 2018. Uvedená výška hodinovej mzdy bude zredukovaná v procese prípravy žiadosti o NFP. 2. Psychológ/psychologička na RPPS Cena práce psychológa/psychologičky na RPPS je určená ako priemerná mzda psychológa/psychologičky v detskom domove v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR za rok 2016 (údaj z Ústredia PSVR) + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 1 184,46 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 79 psychológov/psychologičiek na 48 mesiacov. 3. Psychológ/psychologička/metodik/metodička na Ústredí PSVR. Priemerná CCP pre pozíciu psychológa/psychologičky/metodika/metidučky na Ústredí PSVR je určená na základe mzdovej politiky Ústredia PSVR + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 2 414,72 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 3 psychológovia/psychologičky/metodici/metodičky na 48 mesiacov

Podaktivita 1. 2.	27 423 600,00	1. Odborník/Odborníčka III., Odborník/Odborníčka IV. a Odborník/Odborníčka VI. Mzda vo výške 66 EUR / hod. bola pre potreby predkladaného zámeru NP určená ako priemer 4 cenových ponúk, ktoré boli predložené Ústrediu PSVR na základe jeho žiadosti o zaslanie cenovej ponuky na realizáciu vzdelávacích aktivít so zameraním na oblasti facilitácia, zvládanie záťažových situácií, metódy sociálnej práce s marginalizovanými skupinami... z januára 2018. Uvedená výška hodinovej mzdy bude zredukovaná v procese prípravy žiadosti o NFP. 2. Sociálny/a pracovník/pracovníčka na 48 mes. Cena práce sociálneho/ej pracovníka/pracovníčky je určená ako priemerná mzda sociálneho/ej pracovníka/pracovníčky v detskom domove v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR za rok 2016 (údaj z Ústredia PSVR) + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 1 483,96 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 250 sociálnych pracovníkov/pracovníčok na 48 mesiacov. 3. Psychológ/Psychologička na 48 mes. Cena práce psychológa/psychologičky je určená ako priemerná mzda psychológa/psychologičky v detskom domove v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR za rok 2016 (údaj z Ústredia PSVR) + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 1 411,72 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 125 psychológov/psychologičiek na 48 mesiacov. .
Podaktivita 1.3.	23 760, 00	Odborník/Odborníčka V. Mzda vo výške 66 EUR / hod. bola pre potreby predkladaného zámeru NP určená ako priemer 4 cenových ponúk, ktoré boli predložené Ústrediu PSVR na základe jeho žiadosti o zaslanie cenovej ponuky na realizáciu vzdelávacích aktivít so zameraním na oblasti facilitácia, zvládanie záťažových situácií, metódy sociálnej práce s marginalizovanými skupinami... z januára 2018. Uvedená výška hodinovej mzdy bude zredukovaná v procese prípravy žiadosti o NFP.

Podaktivita 1.4.	6 053 180,80	1. Sociálny/a pracovník/pracovníčka na 40 mes. Cena práce sociálneho/ej pracovníka/pracovníčky je určená ako priemerná mzda sociálneho/ej pracovníka/pracovníčky v detskom domove v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR za rok 2016 (údaj z Ústredia PSVR) + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 1 484,96 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 61 sociálnych pracovníkov/pracovníčok na 40 mesiacov. 2. Psychológ/Psychologička na 40 mes. Cena práce psychológa/psychologičky je určená ako priemerná mzda psychológa/psychologičky v detskom domove v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR za rok 2016 (údaj z Ústredia PSVR) + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky, t. j. 1 412,72 EUR / osoba / mesiac. Výpočet: 43 psychológov/psychologičiek na 40 mesiacov.
Podaktivita 1.5.	325 571,40	1. Lektor/Lektorka Mzda vo výške 66 EUR / hod. bola pre potreby predkladaného zámeru NP určená ako priemer 4 cenových ponúk, ktoré boli predložené Ústrediu PSVR na základe jeho žiadosti o zaslanie cenovej ponuky na realizáciu vzdelávacích aktivít so zameraním na oblasti facilitácia, zvládanie záťažových situácií, metódy sociálnej práce s marginalizovanými skupinami... z januára 2018. Uvedená výška hodinovej mzdy bude zredukovaná v procese prípravy žiadosti o NFP.
Riadenie projektu – Hlavná aktivita	1 321 044,57	Manažér/ka metodického riadenia, Projektový/á manažér/ka, Asistent/ka manažéra/ky projektu, Manažér/ka monitoringu, Manažér/ka riadenia výdavkov Cena určená na základe mzdovej politiky Ústredia PSVR + index očakávaného rastu cien 4,56% za ostatné 3 predchádzajúce roky.
Hlavné aktivity SPOLU (*521 - Mzdové výdavky (vrátane odmien za prácu vykonávanú mimo pracovného pomeru, platov, povinných odvodov za zamestnávateľa a iných zákonných náhrad))*	40 099 868,77	

Podporné aktivity SPOLU (*903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1304/2013, čl. 14 ods. 2)*) – 11,3% z 521 – Mzdové výdavky	4 540 704,03	
SPOLU NP	44 640 572,80	Skupiny výdavkov: • Personálne náklady: 521 – Mzdové výdavky (vrátane odmien za prácu vykonávanú mimo pracovného pomeru, platov, povinných odvodov za zamestnávateľa a iných zákonných náhrad) • Ostatné: 903 – Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1304/2013, čl. 14 ods. 2)

14. Deklarujte, že NP vyhovuje zásade doplnkovosti (t. j. nenahrádza verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v súlade s článkom 95 všeobecného nariadenia).

Oblasť poskytovania pomoci ohrozeným deťom je v jej základných štandardoch garantovaná štátom.
NP sa zameriava na rozvoj a inováciu tejto pomoci a podporu procesu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, t. z. nenahrádza verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v súlade s článkom 95 všeobecného nariadenia.

15. Bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov? Ak áno, aký typ?

Áno, v zmysle článku 14 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady č. 1304/2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006 - priame náklady na zamestnancov použité na výpočet všetkých ostatných kategórií oprávnených nákladov projektu, na základe paušálnej sadzby do výšky 40 %.

16. Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov
Informácie sa vypĺňajú iba pre investičné[30] typy projektov.

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov	
Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti[31] ? (áno/nie)	
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	

Vypracoval: sekcia sociálnej a rodinnej politiky v spolupráci s Ústredím PSVR

[30] Investičný projekt – dlhodobá alokácia finančného aj nefinančného kapitálu na naplnenie investičného zámeru až do etapy, kedy projekt vstúpi do prevádzkovej etapy a prípadne začne generovať stabilné príjmy. Investičný projekt smeruje k: výstavbe stavby alebo jej technickému zhodnoteniu; nákupu pozemkov, budov, objektov alebo ich častí; nákupu strojov, prístrojov, tovarov a zariadení; obstaraniu nehmotného majetku vrátane softvéru. Zdroj: Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR.
[31] Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598)